

Zaopatrzenie
miasta w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
zarządzanie mediami
neutralność klimatyczna = samowystarczalność ?
energetyczna miast – mit czy rzeczywistość ?

Tomasz Bońdos
Dyrektor Zespołu ds.
Zespołu ds. Zarządzania Energią

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
tel.: (52) 58 58 664
email: zze@um.bydgoszcz.pl

Obowiązki gminy

Zadania własne gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe

Do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy:

- 1) planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy;
- 2) planowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy:
  - a) miejsc publicznych,
  - b) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich,
  - c) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 645, 760, 1193 i 1688), przebiegających w granicach terenu zabudowy,
  - d) części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2483 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 760, 1193 i 1688), wymagających odrębnego oświetlenia:
    - przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów,
    - stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej;
- 3) finansowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy:
  - a) ulic,
  - b) placów,
  - c) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich,
  - d) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, przebiegających w granicach terenu zabudowy,
  - e) części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, wymagających odrębnego oświetlenia:
    - przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów,
    - stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej;

Obowiązki gminy cd

4) planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy;

5) ocena potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych na obszarze gminy.

2.

Gmina realizuje zadania, o których mowa w ust. 1, zgodnie z:

1) miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – ze strategią rozwoju gminy lub strategią rozwoju ponadlokalnego;

2) odpowiednim programem ochrony powietrza przyjętym na podstawie **art. 91 uchwała w sprawie programu ochrony powietrza** ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54).

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe to dokument, który na poziomie strategicznym określa i precyzuje politykę energetyczną gminy. Zawiera on pełną charakterystykę w zakresie źródeł zasilania, sieci przesyłowych i instalacji odbiorczych wraz z bilansem zużycia energii i paliw.

Możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;

Założenia ... jako podstawowy dokument Gminy w zakresie planowania energetycznego reguluje Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (*tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 266 z późn. zm.*)

Art. 19. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, zwany dalej „projektem założeń”.

2. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

3. Projekt założeń powinien określać:

ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe; (...)

4. Przedsiębiorstwa energetyczne – operatorzy systemów energetycznych udostępniają nieodpłatnie wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) plany, o których mowa w art. 16 ust. 1, w zakresie dotyczącym terenu tej gminy oraz propozycje niezbędne do opracowania projektu założeń.

8. Rada gminy uchwała założenia do planu zaopatrzenia.

Założenia dla Gminy Miasta Bydgoszcz

Gmina Miasta Bydgoszcz posiada Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe które zostały ostatni raz zaktualizowane uchwałą nr XLVI/984/21 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 listopada 2021 roku

Na podstawie przeprowadzonego postępowania podpisano umowę z dnia 9.02.2024r. pomiędzy Miastem Bydgoszcz a Pomorską Grupą Konsultingową SA na przygotowanie aktualizacji dokumentu do 2025 roku, termin wykonania I etapu zadania ustalono na 29.05.2024 roku, II etapu – całość zadania na 2.10.2024 roku

Prezydent opracowuje Założenia do Planu
w zakresie art.19 ust. 3 Ustawy Prawo energetyczne

Procedury
przeprowadzenia SOOŚ
RDOŚ, PWIS
Ustawa OoŚ dział IV

Opinia Samorządu Województwa
art.19 ust. 5. Ustawy Prawo energetyczne
Zakres współpracy z gminami i zgodności z
polityką energetyczną Państwa

Wyłożenie projektu dokumentu
do publicznego wglądu
art.19 ust.6 Ustawy Prawo
energetyczne

Uchwała Rady
Miasta Bydgoszcz

Wyzwania współczesnego miasta

malejąca liczba mieszkańców,
starzenie się oraz singlizacja społeczeństwa

zwiększające się oczekiwania w
zakresie standardu zamieszkania,
łatwego dostępu do usług miejskich
oraz terenów wypoczynku

wzrost udziału w sektorach
działalności gospodarczych
przewozów i usług

rozwój miasta na terenach
przedmieść
i gmin sąsiednich

zmiany klimatyczne w tym
ekstremalne zjawiska pogodowe jak
susza czy nawałne opady i powodzie

Potrzeby współczesnego miasta

dobry standard
zamieszkania
i łatwy dostęp do usług,

miejsca pracy oparte o tereny
aktywności gospodarczej otwarte
na nowe technologie i potrzeby rynku,

zwarta struktura funkcjonalno-przestrzenną,
z wysokiej jakości architekturą

odporność na zmiany klimatyczne

czyste i zasobne środowisko

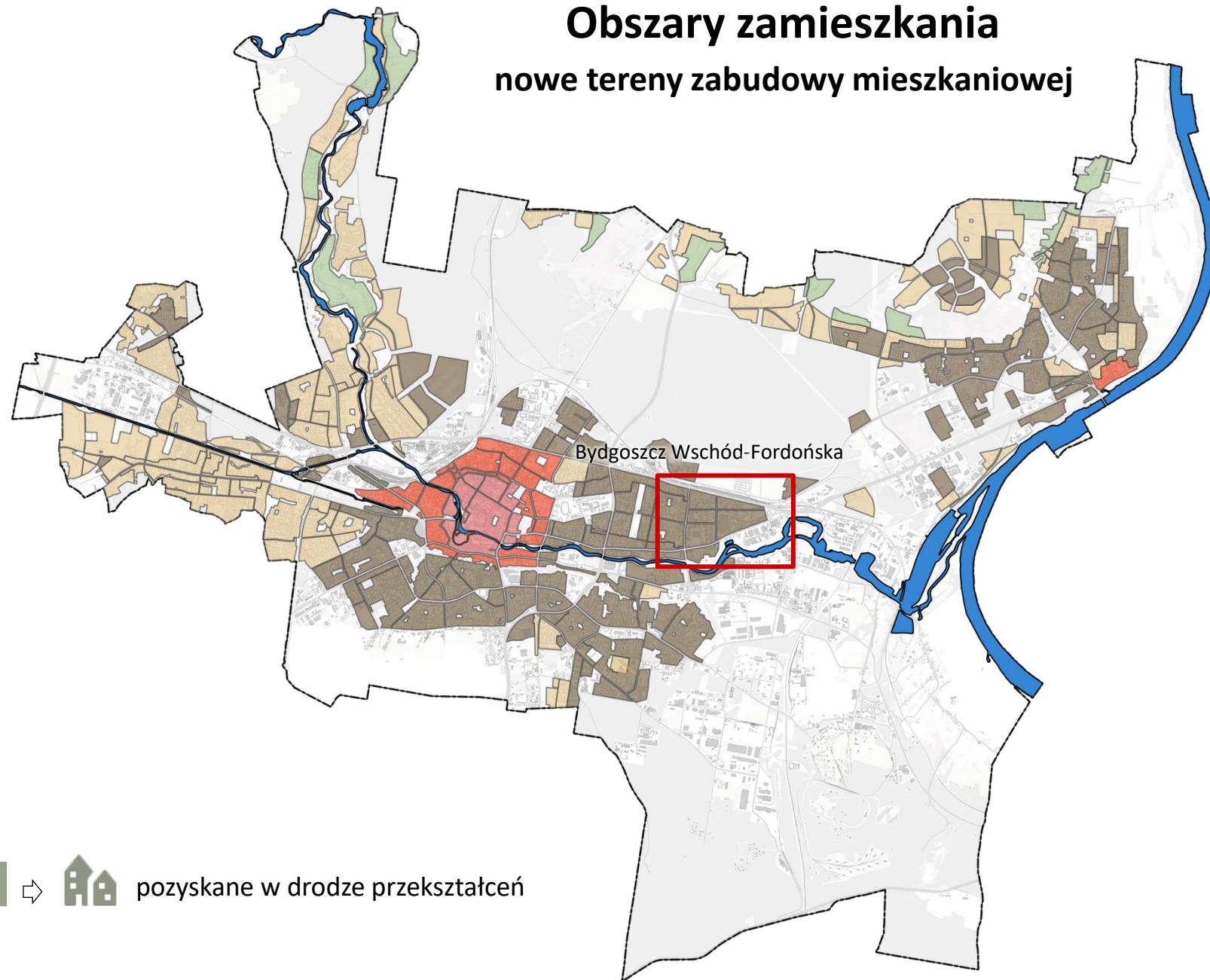

Obszary zamieszkania wykorzystanie istniejących rezerw

Obszary zamieszkania

nowe tereny zabudowy mieszkaniowej

   pozyskane w drodze przekształceń

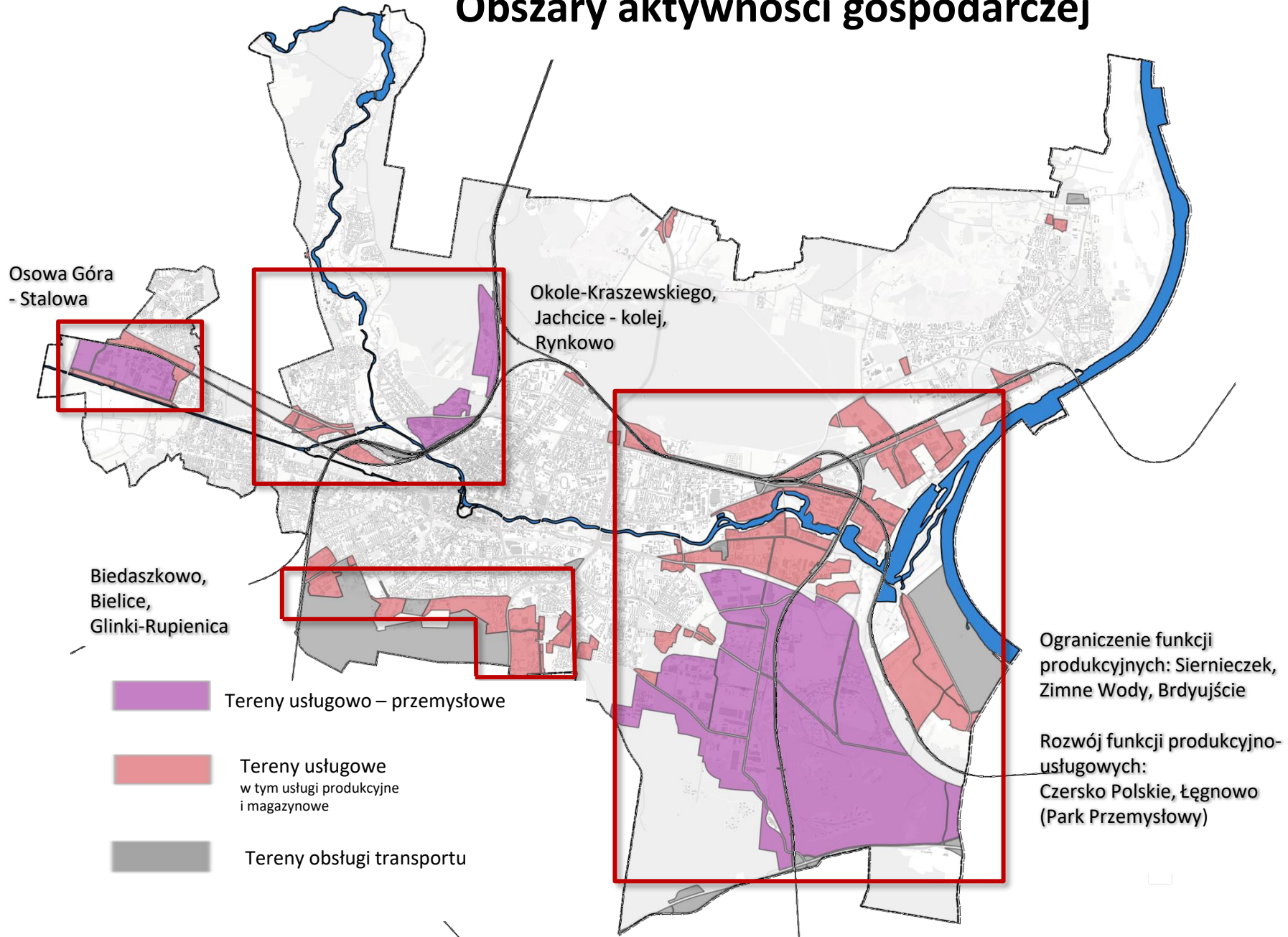

Obszary aktywności gospodarczej

- koncentracja i rozwój funkcji produkcyjnych
- koncentracja i rozwój usług dla producentów i biznesu,
- lokalizacja centrów technologiczno-logistycznych,
- lokalizacja parków naukowo-technologicznych,
- koncentracja i rozwój funkcji magazynowych,

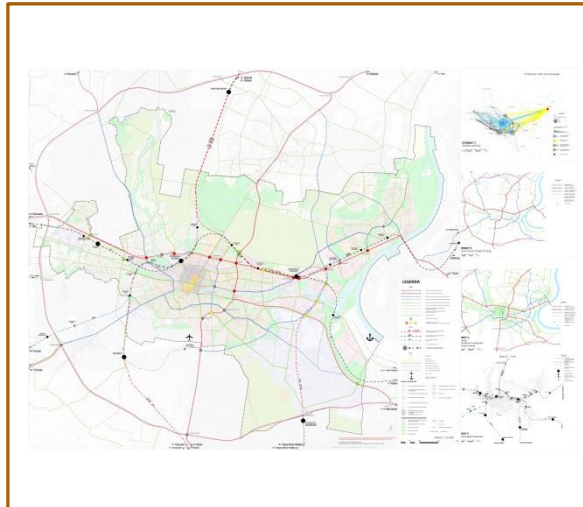
Obszary aktywności gospodarczej

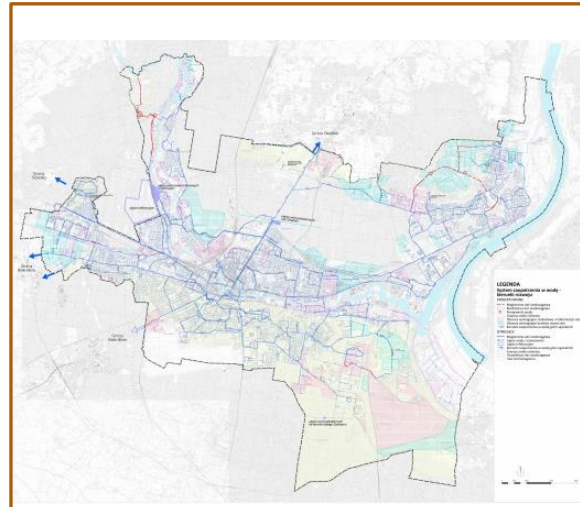

Systemy miejskie

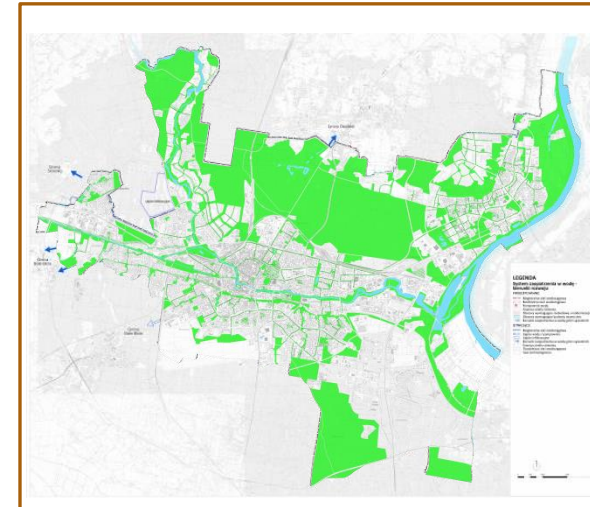
System transportowy

System infrastruktury technicznej

System przyrodniczo-rekreacyjny

➤ Powierzchnia miasta – 176 km²   Ludność – około 298 tys. mieszkańców

System infrastruktury technicznej

główne cele rozwoju

- **zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do sieci infrastruktury technicznej**
- **realizacja sieci infrastruktury technicznej na terenach rozwojowych (mieszkaniowych, usługowych, przemysłowych)**
- **realizacja infrastruktury technicznej dla kreowania przestrzeni przyjaznej dla inwestora**
- **rozwój sieci infrastruktury technicznej w celu poprawy jakości środowiska**
- **(ograniczenie emisji zanieczyszczeń, przeciwdziałaniu obniżaniu poziomu wód gruntowych, ograniczenie oddziaływania na środowisko)**
- **rozwój sieci, szczególnie wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej, dla zwiększenia zasięgu obsługi miasta dla terenów gmin sąsiednich**
- **rozwój sieci infrastruktury technicznej w zakresie parametrów technicznych, jakościowych i ilościowych, dostosowanie do norm krajowych i Unii Europejskiej.**

System zaopatrzenia w ciepło

STAN ISTNIEJĄCY

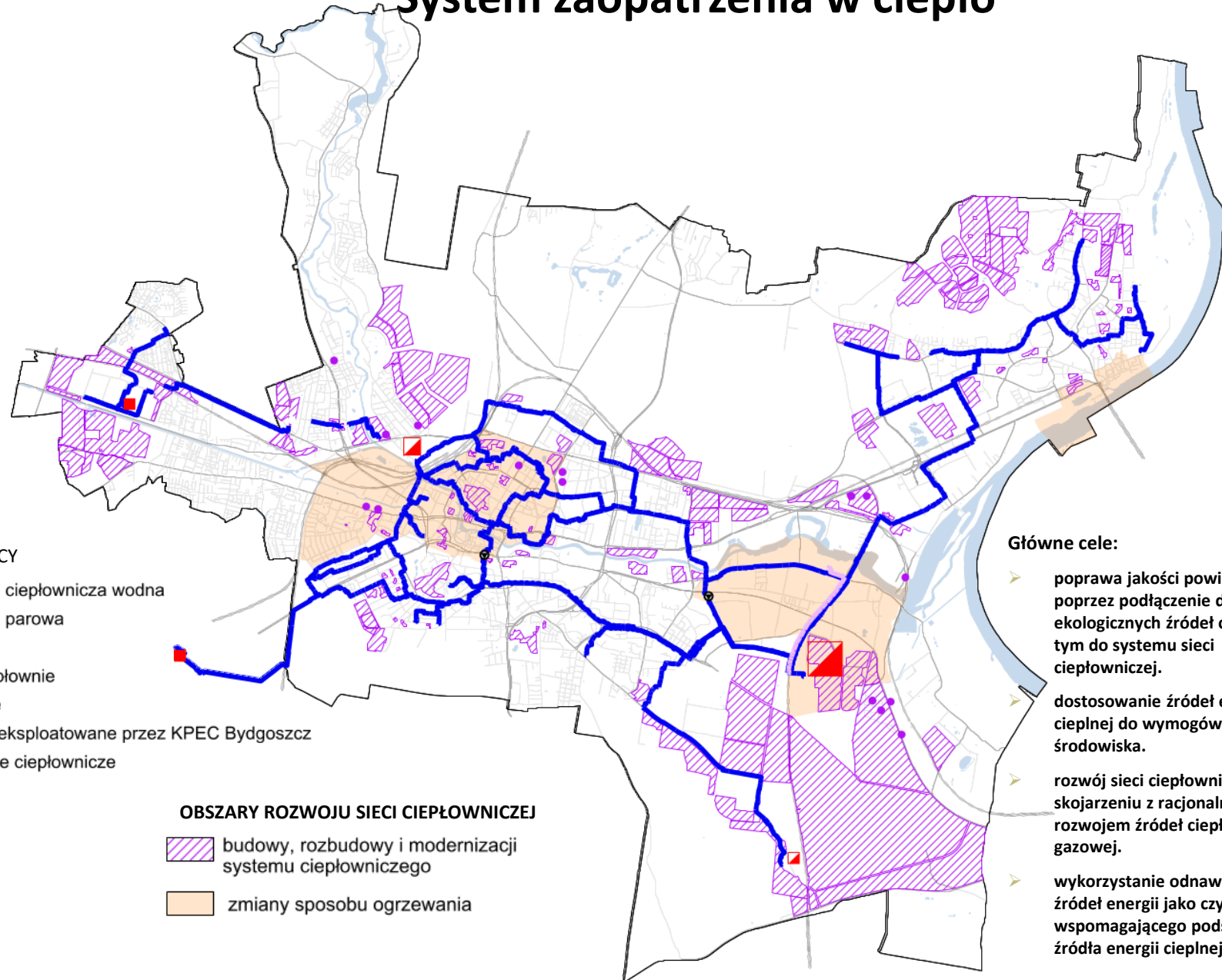
- magistrala ciepłownicza wodna
- magistrala parowa

Źródła ciepła

- elektrociepłownie
- ciepłownie
- kotłownie eksploatowane przez KPEC Bydgoszcz
- pompownie ciepłownicze

OBSZARY ROZWOJU SIECI CIEPŁOWNICZEJ

- budowy, rozbudowy i modernizacji systemu ciepłowniczego
- zmiany sposobu ogrzewania

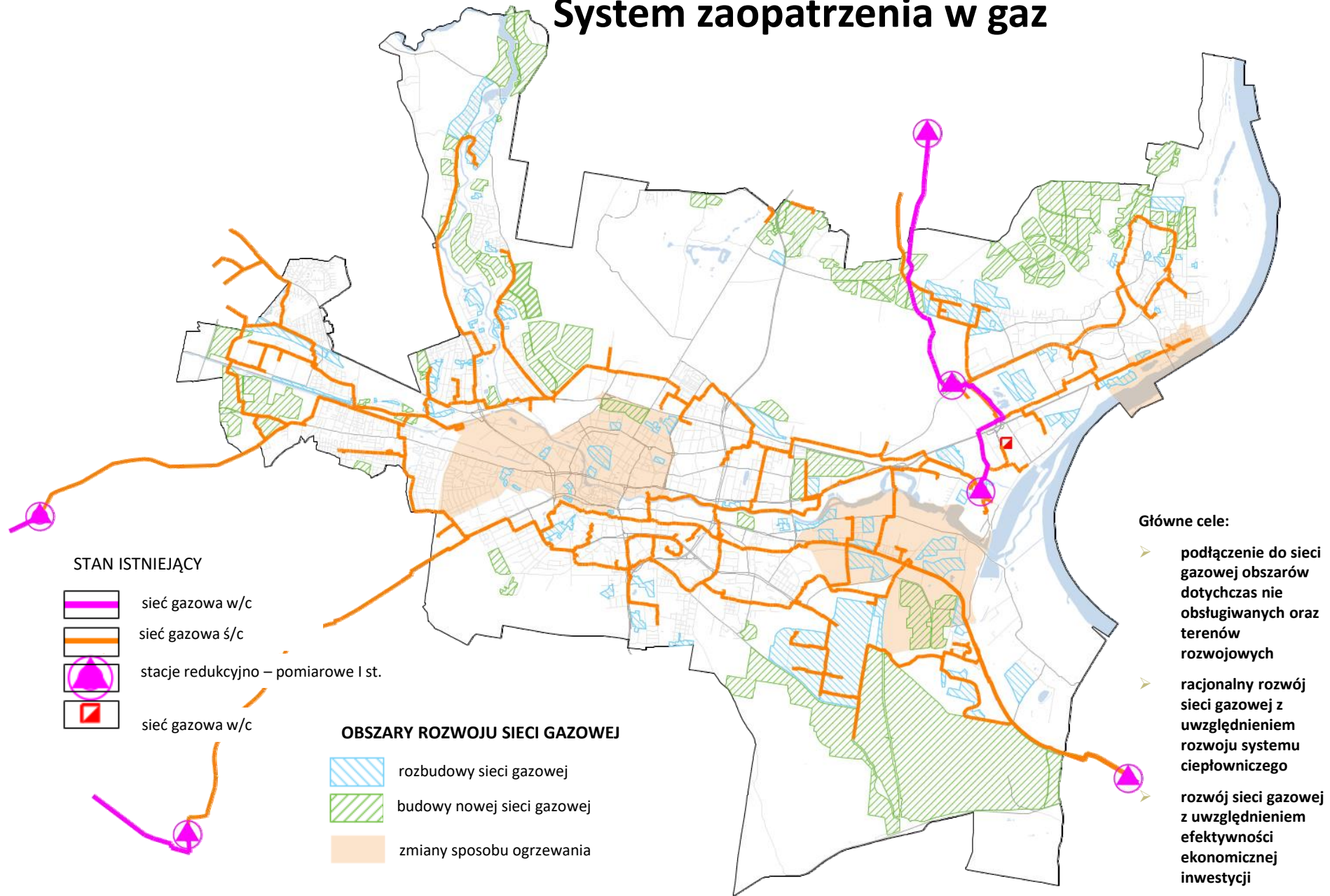

Główne cele:

- poprawa jakości powietrza poprzez podłączenie do ekologicznych źródeł ciepła w tym do systemu sieci ciepłowniczej.
- dostosowanie źródeł energii cieplnej do wymogów ochrony środowiska.
- rozwój sieci ciepłowniczej w skojarzeniu z racjonalnym rozwojem źródeł ciepła z sieci gazowej.
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii jako czynnika wspomagającego podstawowe źródła energii cieplnej.

System zaopatrzenia w gaz

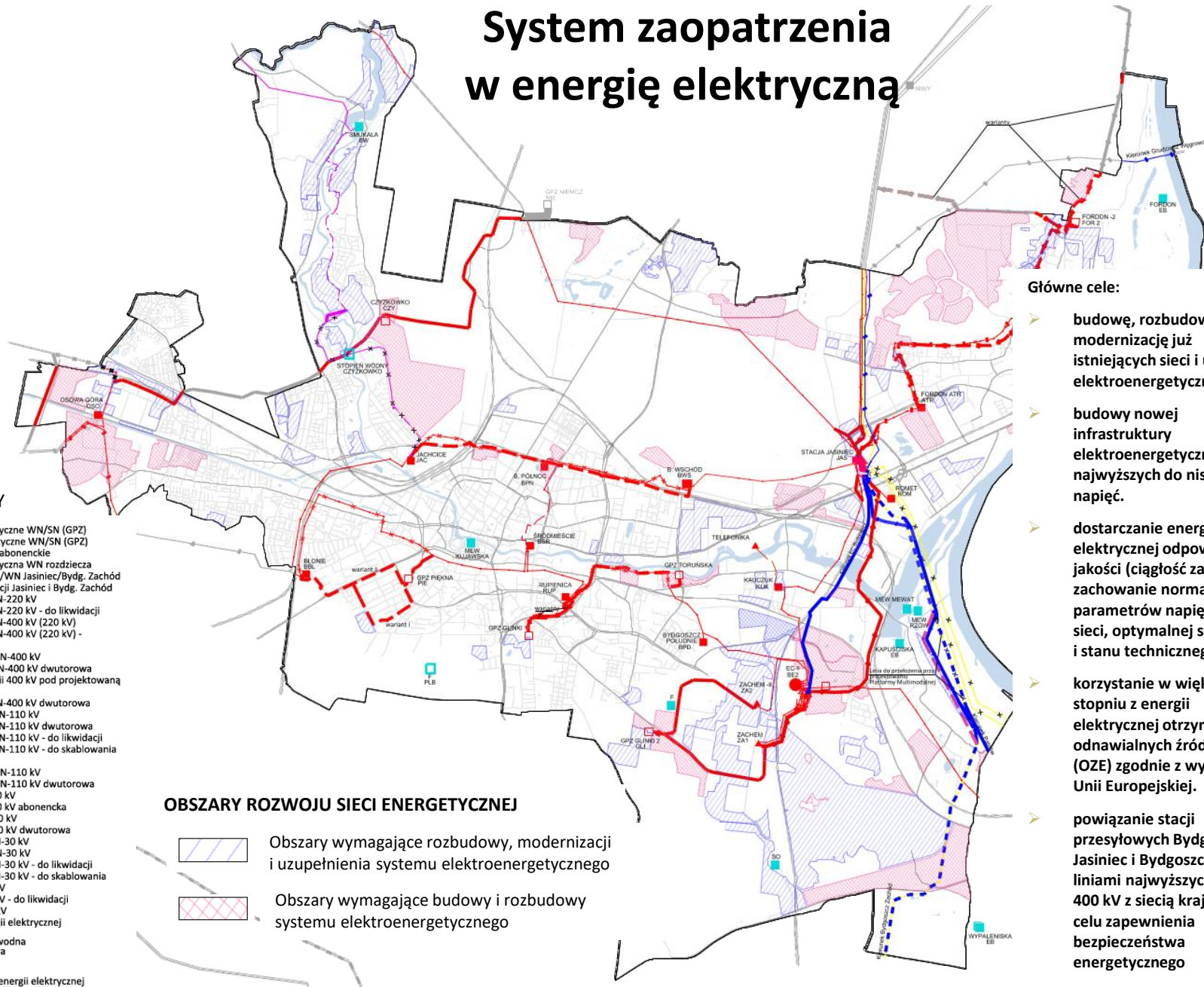
System zaopatrzenia w energię elektryczną

STAN ISTNIEJĄCY I PROJEKTOWANY

- Istn. stacje elektroenergetyczne WN/SN (GPZ)
- Proj. stacje elektroenergetyczne WN/SN (GPZ)
- Istn. stacje elektr. WN/SN abonenci
- Istn. stacja elektroenergetyczna WN rozdzielcza
- Istn. stacje przesyłowe NN/WN Jasinieć/Bydg. Zachód
- Planowana rozbudowa stacji Jasinieć i Bydg. Zachód
- Istn. linia napowietrzna NN-220 kV
- Istn. linia napowietrzna NN-220 kV - do likwidacji
- Istn. linia napowietrzna NN-400 kV (220 kV)
- Istn. linia napowietrzna NN-400 kV (220 kV) - do przełożenia
- Proj. linia napowietrzna NN-400 kV
- Proj. linia napowietrzna NN-400 kV dwutorowa
- Planowane przełożenie linii 400 kV pod projektowaną Platformę Multimodalną
- Istn. linia napowietrzna NN-400 kV dwutorowa
- Istn. linia napowietrzna WN-110 kV
- Istn. linia napowietrzna WN-110 kV dwutorowa
- Istn. linia napowietrzna WN-110 kV - do likwidacji
- Istn. linia napowietrzna WN-110 kV - do skablowania lub przełożenia
- Proj. linia napowietrzna WN-110 kV
- Proj. linia napowietrzna WN-110 kV dwutorowa
- Istn. linia kablowa WN-110 kV
- Istn. linia kablowa WN-110 kV abonencka
- Proj. linia kablowa WN-110 kV
- Proj. linia kablowa WN-110 kV dwutorowa
- Istn. linia napowietrzna SN-30 kV
- Proj. linia napowietrzna SN-30 kV
- Istn. linia napowietrzna SN-30 kV - do likwidacji
- Istn. linia napowietrzna SN-30 kV - do skablowania
- Istn. linia kablowa SN-30 kV
- Istn. linia kablowa SN-30 kV - do likwidacji
- Proj. linia kablowa SN-30 kV
- Proj. linia kablowa SN-30 kV
- Punkty wytwarzania energii elektrycznej
- EW - elektrownia wodna
- MEW - mała elektrownia wodna
- EB - elektrownia biogazowa
- SO - spalarnia odpadów
- F - fotowoltaika
- Proj. punkty wytwarzania energii elektrycznej

OBSZARY ROZWOJU SIECI ENERGETYCZNEJ

- Obszary wymagające rozbudowy, modernizacji i uzupełnienia systemu elektroenergetycznego
- Obszary wymagające budowy i rozbudowy systemu elektroenergetycznego

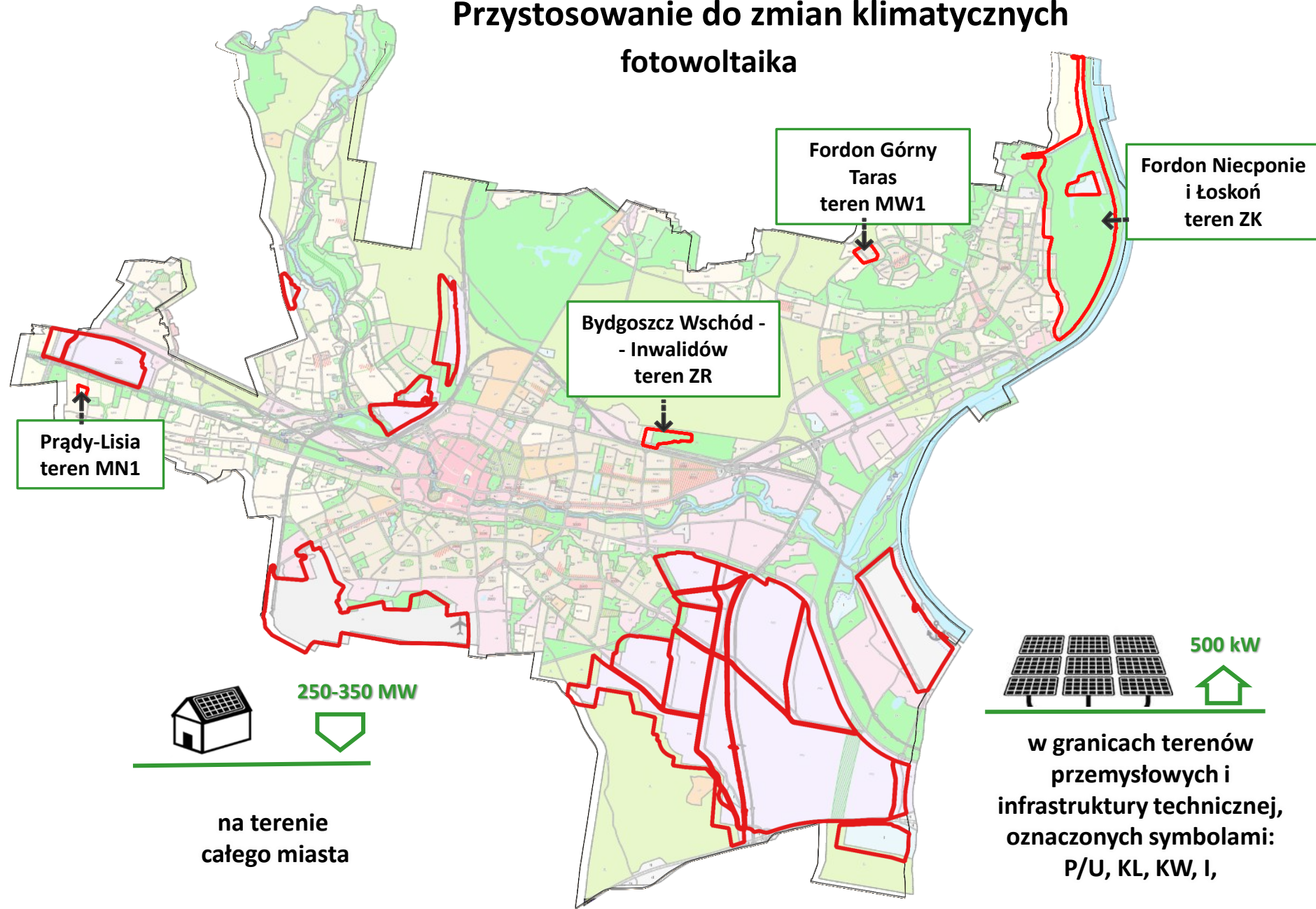

Główne cele:

- budowę, rozbudowę i modernizację już istniejącej sieci i urządzeń elektroenergetycznych.
- budowy nowej infrastruktury elektroenergetycznej od najwyższych do niskich napięć.
- dostarczanie energii elektrycznej odpowiedniej jakości (ciągłość zasilania, zachowanie normatywnych parametrów napięcia w sieci, optymalnej sprawności i stanu technicznego sieci).
- korzystanie w większym stopniu z energii elektrycznej otrzymywanej z odnawialnych źródeł energii (OZE) zgodnie z wymogami Unii Europejskiej.
- powiązanie stacji przesyłowych Bydgoszcz Jasinieć i Bydgoszcz Zachód z liniami najwyższych napięć 400 kV z siecią krajową w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego

Przystosowanie do zmian klimatycznych fotowoltaika

Zagadnienia do uwzględnienia

- Plany rozwoju miasta, plany zagospodarowania przestrzennego
  - Wymiana źródeł ciepła – program „Czyste Powietrze”
-
- Europejski Zielony Ład
  - Efektywny energetycznie system ciepłowniczy oparty o OZE
  - Dyrektywa „budynkowa” – termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła
  - Dyrektywa „transportowa” – ładowarki samochodów elektrycznych „szybkie ładowanie”